

JAARVERSLAG 2017

Agrarisch Collectief Krimpenerwaard

April 2018

Voorzijde:

Tureluur

Bron: B. de Jong

Inleiding

Het beheerjaar 2017 is voor het Agrarisch Collectief Krimpenerwaard een jaar waarin we ontzettend veel werk hebben verzet. Allereerst hebben we voor ca. € 100.000,- meer beheer afgesloten. Gelukkig is het met het beheer in zijn totaliteit goed verlopen. De deelnemers hebben er met elkaar voor gezorgd dat de weidevogelstand gelijk bleef en de biodiversiteit in het mooie weidelandschap op peil bleef.

Door meer beheer af te sluiten konden we ons streven naar een goede habitat voor flora en fauna versterken. De samenwerking met andere partijen is daarbij van belang, ook de samenwerking met de weidewachters is dit jaar weer van grote waarde geweest. Met hen zijn we voorzichtig gestart met de monitoring van aantallen weidevogels. We kregen nu niet alleen de gegevens van de gevonden nesten, maar ook van opgroeiende kuikens. Hierbij is duidelijk geworden dat predatie van zowel eieren als kuikens een aandachtspunt is.

Veel aandacht is besteed aan het schrijven van een verbeterplan voor weidevogels. Dit was een opdracht van de provincie, omdat deze financiën ter beschikking gesteld hebben om dit verbeterplan uit te kunnen voeren. Het verbeterplan is onder grote werkdruk in samenwerking met NVWK, Zuid Hollands landschap en Collectief Lopikerwaard (Zuid-Hollandse deel) ingediend.

We gaan in 2018 de in het verbeterplan omschreven maatregelen voor een gedeelte uitvoeren. Onlosmakelijk is de deelnemer daarbij de spil waar alles om draait. We hebben gemerkt dat deelnemers bereid zijn om hun passie voor agrarisch natuurbeheer in te passen in hun bedrijfsvoering. Dit geeft ons dan weer de drive om er alles aan te doen dit mogelijk te maken.

Het Bestuur

Coöperatie Agrarisch Collectief Krimpenerwaard U.A.

Inhoud

In het Jaarverslag worden de volgende punten toegelicht:

- Uitvoering beheerplan
- Uitvoering controle / monitoring
- Resultaten beheer
- Organisatie / Personeel / Bestuur
- Samenwerking met diverse partijen

Kievit

Foto: B. de Jong

Uitvoering beheerplan

De lijn van 2016 is in 2017 voortgezet. Door goede samenwerking tussen deelnemers, weidewachters en coördinator is in versterkte mate onze beheerstrategie uitgevoerd. Een belemmering om tot optimaal weidevogelbeheer te komen is de beperkte speelruimte die we hebben. Coördinator en deelnemers hebben dit in ruime mate ervaren. De administratie is belastend voor de coördinator en bij deelnemer kan vanuit regelgeving niet altijd een optimaal beheer gevoerd worden. Toch hebben we door meer beheergeld een betere en grotere leefomgeving voor weidevogels kunnen creëren. In het verbeterplan die we dit jaar gemaakt hebben, hebben we een wensenlijst opgesteld van zaken die beter kunnen, mits er financiële middelen voor zijn. We hebben een breed scala aan verbeterpunten omschreven zoals:

- Plas-dras situaties creëren (de belangstelling is er al).
- Realisatie kruidenrijk grasland en kruidenrijke randen door proeven met inzaaien. Afspraken zijn gemaakt waar het kan.
- Predatiebeheer. Een als maar belangrijker item bij de bescherming van weidevogels.
- Monitoring. Met de telgegevens willen we gericht beheer uitvoeren.
- Zwarte stern. Het beheer voor zwarte sterns verbeteren en locaties uitbreiden.

Voor deze maatregelen hebben we financiële middelen aangevraagd middels een POP subsidie. Op korte termijn ontvangen we alleen financiële middelen voor inrichtingsmaatregelen.

Uitvoering controle/monitoring

Controle

De schouwcommissie heeft in 2017 alle controles uitgevoerd die nodig waren. Bij de controles werd een enkele keer geconstateerd dat het beheer niet voldeed aan de gestelde beheervorschriften. Hierover is gecommuniceerd met de deelnemer: een waarschuwing of korting bij de uitbetaling over het betreffende beheer. De NVWA heeft veel controles uitgevoerd. Bij onvolkomenheden van de beheereis is dit gemeld bij ons. Vanwege gestelde regels moesten we bij een aantal deelnemers een korting doorberekenen. De schouwcommissie heeft aangegeven dat bij het slootbeheer met name baggeren in de komende jaren meer aandacht moet krijgen om de gestelde doelen te bereiken. De veelvuldige controles door de NVWA moeten we helaas accepteren tot 2022.

Monitoring

Weidewachters zijn actief bezig geweest de locaties van nesten te bepalen. Hierdoor wist de deelnemer op welke manier hij rekening moest houden met de door hem afgesloten pakketvoorwaarden. Bij veel nesten en/of kuikens op een perceel is diverse keren besloten om last-minute beheer in de vorm van kuikenvelden af te sluiten. Er is door de weidewachters en ACK een monitoring opgezet om meer gegevens te verkrijgen omtrent de aanwezigheid van broedparen. De monitoring gebeurden via QBM methode, waarbij het gedrag van de vogels in kaart wordt gebracht. Aan de hand hiervan kan bepaald worden of er broedparen of vogels met kuikens aangetroffen zijn. Deze professionele aanpak heeft geresulteerd in meer inzicht in de ontwikkeling van broedparen en kuikens.

Kievit nest

Resultaten Beheer

Resultaten Weidevogel beheer

De aantallen van broedparen weidevogels zijn stabiel gebleven ten opzichte van 2016. In 2016 was het aantal broedparen gestegen. We streven er naar om de populatie te laten groeien. We zijn tevreden over het feit dat we de stijging van 2016 konden vasthouden. Uiteraard zien we met z'n allen graag dat het blijft stijgen omdat het beheer goed was. We ontdekten dit jaar weer dat bepaalde manieren van beheer een positieve invloed heeft op de totale weidevogelpopulatie namelijk maispercelen. De resultaten werden opnieuw negatief beïnvloed door predatoren. Deze blijken in aantal en soorten als maar meer gemeld te worden.

Resultaten Natte dooradering

Onder natte dooradering vallen een aantal pakketten van beheer die vanuit het bevorderen van biodiversiteit gezien moeten worden.

Vooraf het botanisch beheer op de perceel randen is daarin een belangrijk pakket. De benodigde indicatorsoorten waren talrijk aanwezig.

Van het pakket ecologisch slootschonen is veelvuldig gebruik gemaakt en bijna altijd is er aan de beheereisen voldaan. Met betrekking tot de controle door NVWA, is nog steeds niet duidelijk hoe ze de beheereisen controleren. Over het algemeen heeft het niet geleid tot grote financiële gevolgen. De controle en verwerking van meldingen, en de bijbehorende administratie bezorgd ons veel werk. De controle van NVWA heeft helaas niet het doel om goed ecologisch schonen te bereiken, maar is gericht op controle van de beheereisen. De schouwcommissie heeft bij de controle gelet op beheereisen en het ecologische doel dat nagestreefd wordt.

Bij natte dooradering behoort het pakket zwarte stern.

In totaal zijn er 92 bezette nesten van de Zwarte Stern geteld in het jaar 2017. Hiervan zijn 64 jongen vliegvlug geworden. Het gemiddeld aantal vliegvlugge jongen per broedpaar komt hiermee op 0,93. De zwarte stern heeft een gemiddelde van 0,78 vliegvlug jong per broedpaar nodig om de populatie in stand te houden. Het resultaat van dit jaar is dus nipt voldoende is om de populatie in stand te houden.

Bron: Weidevogelverslag 2017 NVWK

Zwarte Stern, Bron: www.nvwk.nl

Resultaten Droge Dooradering

Dit deel van is bij ons Collectief niet veel afgesloten. Bosjes, poelen, elzensingels en knotwilgen bepalen wel het landschap van de Krimpenerwaard. In 2017 is er weinig aandacht besteed aan de uitbreiding van dit beheer. De administratie van het beheer is tijdrovend en wij vinden het niet verantwoord ten opzichte van het andere beheer om er meer aandacht aan te besteden.

Resultaten Water

De hoofdzaak van dit leefgebied is baggeren. Er is dit jaar minder gebaggerd dan het voorgaande jaar. We hebben niet voldaan aan de kilometers baggeren die we in de gebiedsaanvraag hebben afgesproken. Het zal in 2018 ruime aandacht moeten krijgen om met elkaar de doelstelling te halen.

Organisatie / Personeel / Bestuur

Organisatie

Onze organisatie is een coöperatie met leden die eindverantwoordelijk zijn in de organisatie. De verantwoordelijkheid is gedelegeerd naar het bestuur. Onze coördinator Mariëlle Oudenes geeft uitvoering van de door het bestuur besloten zaken over beheer welke door de deelnemers wordt uitgevoerd. De leden zijn 2x bijeen geweest om beleid en begrotingen goed te keuren en het afgesproken beleid te bespreken. Het overbrengen van nieuwe zaken en beheer punten ging per mail.

Bestuur

Het bestuur heeft maandelijks vergadert. De vergaderingen gaven een grote hoeveelheid agendapunten. Vooral het beheer heeft veel aandacht nodig. Zeker toen het verbeterplan voor weidevogels behandeld is. De door de Algemene vergadering vastgestelde uitbreiding van 2 bestuursleden was niet overbodig. De als maar groeiende taken konden nu over meer bestuurders verdeelt worden.

Personeel

Coördinator Mariëlle Oudenes heeft ondanks de uitbreiding van 4 uren per week veel overuren gemaakt. Het contact met deelnemers over de uitvoer van beheer vergde veel tijd. En het is belangrijk voor ons doel. Het bestuur heeft daarom na overleg met haar besloten om een 28-urige werkweek aan te bieden. Per 1 januari 2018 ging dit in. Om de werkdruk te verlichten is er 4 maanden een stagiaire in dienst geweest. Haar opleiding van bos- en natuurbeheer op MBO niveau vroeg een stage plaats van werkend leren. Na 4 maanden bleek haar opleiding niet goed aan te sluiten bij het werk van het ACK. Haar passie lag meer bij het werken in de natuur dan bij administratieve werkzaamheden. Omdat de administratie veel tijd vraagt, is er besloten om een administratieve kracht aan te stellen. Net op de valreep van de jaarwisseling is besloten om Marja de Jong in dienst te nemen per 1 februari 2018.

Samenwerking met diverse partijen

Het ACK werkt samen met partijen waarvan het belang is om onze doelstelling te verwezenlijken. In 2017 is de samenwerking met de Natuur en Vogelwerkgroep (NVWK) verder geoptimaliseerd. Het gaat vooral om het contact met de weidevogelwerkgroep. We geven de weidewachters het vertrouwen dat ze belangrijk zijn om aanwijzingen te geven waar we weidevogel legsel en kuikens kunnen beschermen. Voor provinciaal overleg hebben we met de provincie Zuid Holland voortdurend contact. De agrarische collectieven werken samen in Boerennatuur Zuid Holland. Deze samenwerking was in 2017 via het voorzittersoverleg en bijeenkomsten van coördinatoren. Het landelijk beleid wordt bestuurd door de ledenvergadering van alle collectieven in Nederland. Voor het beheer gericht op sloten en slootkanten werken we samen met het Hoogheemraadschap. Er is besloten het project Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) in 2018 te starten. Losse samenwerkingsoverleggen hebben we gehad met Wild Beheer Eenheid (WBE) Krimpenerwaard, Zuid-Hollands Landschap, muskusrattenbestrijding en het Louis Bolk instituut over het project Winst en Weidevogels.

Bron: www.inkopers-cafe.nl